

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

E. infantil

Activitat 1. El programa

- Es durà a terme abans de la festa i a tots els nivells (P-3, P-4, P-5).
- Es donarà o es presentarà als escolars el programa de la festa (si pot ser la de l'any) i se'ls hi anirà comentant:
 - les fotografies,
 - els vestits,
 - la forma del programa (tríptic),
 - els tipus de lletres (mida, color...).

Activitat 2. El vestuari

- Presentació dels vestits típics catalans dels nens i de les nenes:
 - nen: barretina, camisa, faixa, pantaló, mitges, espadenyes.
 - nena: ret, brusa, davantal, faldilla, mitges, espadenyes.
 - complements: picarols, trabuc, bastó, pandereta, mocador, cercol.
- Els alumnes de P-3 pintaran alguns elements dels vestits catalans (barretina, faixa, ret, davantal, espadenyes).
- Els alumnes de P-4 pintaran alguns elements dels vestits catalans (barretina, faixa, ret, davantal, espadenyes). Els retallaran i els enganxaran sobre els nens dibuixats i vestits.
- Els alumnes de P-5 pintaran alguns elements dels vestits catalans (barretina, faixa, ret, davantal, espadenyes). Els retallaran i els enganxaran sobre els nens dibuixats i per vestir.

Activitat 3. Recordem la festa

- Es durà a terme després de la festa i a tots els nivells (P-3, P-4, P-5).
- Es recordarà la festa entre tots.
- Es comentarà individualment:
 - Has anat mai a cantar caramelles?
 - Amb quina colla hi has participat?
- Acabarà amb comentaris personals.
- Faran el dibuix de la seva participació en la fitxa preparada.
- En cas de no haver-hi participat o no haver viscut la festa, se'ls convidarà a proposar amb quina colla els agradaria participar-hi.

Activitat 4. Els bastons

Activitat 5. La pandereta

Altres activitats

- Exposició de fotografies dels escolars participants a la festa referents a la classe, al cicle escolar o al poble.
- Els colors de les dessuadores de les diferents colles:
 - El Tro Gros
 - Juvenil i infantil del Foment
 - Grans i infantil de l'Agrupació
 - La Llanterna
 - Altatxu
 - etc.

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

E. infantil

Altres activitats. Plàstica

Fer dos bastons de caramelles

P-4

Material: dos tubs de paper d'alumini, pintura negra i vermella i un pinzell.

1r dia:

- a) Agafar un regle i un llapis, mesurar a sobre el tub 8 cm i dibuixar-hi una ratlla.
- b) Agafar la pintura vermella i amb el pinzell pintar tot el tub a partir de la ratlla de 8 cm.
- c) Deixar-lo eixugar.
- d) Agafar l'altre tub i fer exactament el mateix.

2n dia:

- e) Agafar la pintura negra i amb el pinzell pintar la part que no està pintada.
- f) Deixar-lo eixugar.
- g) Agafar l'altre tub i fer exactament el mateix.

P-5

Material: un pal d'escombria, pintura negra i vermella.

Altres activitats. Música

- Audicions de la música utilitzada durant la jornada per les diferents colles:
 - els Nans Nous de la Patum de la colla dels bastoners dels Sardanistes
 - el ball de cascavells dels trabucaires de la colla del Tro Gros
 - el ball de Sant Ferriol o de Gitanes per danses de la colla infantil del Foment Cultural
- Les danses que es poden aprendre a ballar poden ser totes o bé aquelles en què hi tenim més nens participants, a més de ser-ne ells mateixos els que ho dirigeixin.
- Instruments que es poden utilitzar durant la jornada:
 - els picarols
 - la pandereta
 - la pròpia veu cantant la cançó de la seva colla.

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

E. infantil

Ball de bastons

- Música: Nans Nous de la Patum de Berga.
- El ball es pot adaptar a cada nivell.

Assaig d'un ball de bastons amb els alumnes seguint aquest esquema:¹

- 2 cops al mig, 2 a terra, 2 al mig i 1 a dalt (4 vegades).
- Mitja volta grup de vuit (bastons darrere i una fila cap a la dreta i l'altra cap a l'esquerra fins arribar al seu lloc) (P4).
- Els de P3 s'obren fent una mitja lluna, picant amb els bastons i els picarols, mentre els de P4 fan la mitja volta i després tots fan la rotllana gran saltant i picant bastons i s'acaba picant a terra.
- P5 poden fer el mateix que P4 o una mica més difícil.
- 2 cops a terra, 2 davant, 2 al mig i 1 davant (dues vegades amb el de davant).

- 2 cops a terra, 2 davant, 2 al mig i 1 davant (dues vegades girant amb el del costat).
- Volta de quatre girant cap a la dreta a cada cantonada picant bastons (són vuit compassos).
- Fer la volta al revés, és a dir, girant cap a l'esquerra i picant a cada cantonada (vuit compassos més).
- Entrar i sortir dues vegades: anar saltant cap al darrere i cap al davant (són sis compassos).
- Fer passadís amb els bastons picant enlaire i passar per sota i acabar amb 1 cop davant (deu compassos).

¹ És una activitat que necessita l'assessorament i la col·laboració de les colles que fan ball de bastons.

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

Cicle inicial

Activitat 1. Aviat les caramelles

- Es durà a terme abans de la festa a 1r i 2n.
- Presentar als alumnes el programa de la festa i comentar-lo: fotografies, vestits, format... (millor que sigui el de l'any).
- Assenyalar en un calendari els dies de les caramelles, comptar quants dies falten...

Activitat 2. El vestuari

- Es durà a terme abans de la festa a 1r i 2n.
- Presentar els vestits típics catalans (nen i nena) mitjançant una làmina:
 - nen: repàs del vocabulari treballat a educació infantil (barretina, camisa, faixa, pantalons, mitges i esparde-nyes).
 - es treballarà: armilla, llacet.
 - nena: repàs del vocabulari treballat a educació infantil (brusa, davantal, faldilla, mitges i esparde-nyes).
 - es treballarà: ret, enagos, mitenes, cosset, mocador.
- Repàs del vocabulari referent a complements (treballat a parvulari): picarols, trabuc, bastó i pandereta.
- Si s'escau, es poden introduir les paraules *camals* i *faldellí*.
- L'alumnat de 1r relacionarà els noms escrits en una fitxa mitjançant fletxes.
- L'alumnat de 2n escriurà les paraules dins un requadre.

Activitat 3. Les colles

- Es durà a terme abans de la festa a 1r i 2n.
- Explicar la paraula *colla*.
- Demanar als alumnes si van a alguna colla.
- Anomenar les colles on poden anar.
- Observar fotos de les colles esmentades. Demanar als alumnes que portin fotos de la seva colla.

Activitat 4. Les colles canten i ballen

- Es durà a terme abans de la festa a 1r i 2n.
- Es farà una fitxa a 2n.
- Comentar que cada colla canta una cançó i balla una dansa.
- Amb ajuda de fotografies, treballar el vocabulari: cantaires, músics, dansaires, trabucaires, bastoners.
- Fitxa de 2n: sopa de lletres amb cinc paraules. Caldrà escriure aquestes paraules a sota de cada imatge que acompanya la sopa de lletres.

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

Cicle inicial

Activitat 5. Participo a les caramelles

- A partir de la foto de carnet de cada alumne/a dibuixar-se amb el vestit de caramelles. El dibuix es pot retallar i fer un mural.

Activitat 6. Fins l'any que ve!

- Es durà a terme després de la festa a 1r i 2n.
- Referent al dia de Pasqua, comentar: què has fet? què has vist?

Activitats complementàries

- Exposició de fotografies dels nens i nenes que participen a la festa. Pot fer-se segons la classe, el cicle escolar o el poble.

LES CAMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

Cicle mitjà

Activitat 1, 2, 3 i 4 (abans de Pasqua)

- Cal fer llegir una petita introducció.
- Una fitxa de comprensió escrita i oral.
- Aprendre un fragment del poema “El cascavell” del poeta surienc Salvador Perarnau, que quedarà reflectit en un punt de llibre que elaboraran els alumnes.

Activitat 5 i 6 (durant les vacances)

- Aconseguir un programa de les caramelles i enganxar-lo. Posteriorment, a classe es comentarà detingudament: nom de les colles, activitats que s'han fet, etc.
- Entrevistar una persona vinculada a les caramelles de Sùria. A la tornada es farà una posada en comú del contingut de les entrevistes (a quines persones s'han fet, quines opinions s'han dit...).

Activitat 7, 8, 9 i 10 (després de les vacances)

- Resumir en unes activitats l'actuació personal de cada escolar. Dibuixar vestits de caramelles i l'aspecte que més els ha agradat.
- Fer una fitxa de vocabulari en forma de sopa de lletres.
- Treballar adequadament una mandala de Pasqua (s'adjunta un CD de música recomanada per treballar les mandales, *Aroma Therapy*).

Altres activitats. Les mandales

- El nostre cor és el centre. Quan pintem una mandala som més feliços. Sentim més el nostre cor, som més alegres i més creatius. Desitgem compartir. De vegades, volem fer una mandala i donar-la a algú que estimem. El nostre cor parla. Si escoltem el nostre cor, sabem sempre allò que és bo per a nosaltres i per als altres. Per mitjà de la bellesa podrem fer del nostre món un paradís.
- Objectius de les mandales:
 - Millorar la cohesió de la classe.
 - Treballar el silenci.
 - Saber escoltar des del silenci.
 - Hàbit de treballar en situació de relaxació.
- Com treballar les mandales.
 - Cal treballar-les en un ambient tranquil i de silenci.
 - No començar mai una mandala si no s'ha acabat l'anterior.
 - Es pot treballar de forma regular en períodes curts, en moments clau del dia: al matí, a la tarda, entre activitats, com a moment de relaxació.
 - De forma puntual a l'hora de plàstica.

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

Cicle mitjà

Altres activitats. Un punt de llibre

- Escriure les quatre primeres estrofes del poema “El cascavell”.
- Material: un cascavell, cartolines, cinta catalana estreta de roba, distintiu de les caramelles de Sùria i folre adhesiu transparent.

EL CASCAVELL

Quan era encara molt menut
per l'ampla carretera
i entre la polseguera
trobí un cascavell perdut.

El collí, i una musica
damunt dels dits ressonà.
Quina cosa més bonica!
El vaig cloure dins la mà,

i, acostant-me'l a l'orella,
el feia dringar ben fort.
Ai, que la musica aquella
se'm ficà dintre del cor!

Se m'enduia l'alegria
corrent carretera enllà,
i em semblava que tenia
tot el món dintre la mà.

SALVADOR PERARNAU

LES CARMELLES A SÚRIA

Orientacions didàctiques

Cicle superior

Activitats abans de Pasqua

- Copiar la definició de *flabiol* (estarà penjada al web de l'escola).
- Buscar al diccionari el significat de paraules.
- Situar la diada de les caramelles al calendari.
- Fer un cartell (dibuix o suport informàtic) o treball d'una vinyeta de l'auca (fer-ne una d'inventada).
- Buscar l'origen del nom de diferents colles (la informació estarà penjada al web de l'escola).
- Convidar una colla per tal que facin una demostració al centre (cants, balls, ballestes, etc.).

Activitats després de Pasqua

- Contestar un qüestionari.
- Fer el dibuix de la colla en què participen o la que més els ha agradat (format i tècniques lliures).
- Resoldre mots encreuats i sopa de lletres.
- Fer un treball d'expressió oral o escrita partint del recull de cançons que els alumnes aportin.
- Comentar el simbolisme de l'estendard de la Llanterna (pot estar penjada al web de l'escola o bé fer servir la informació adjunta).

